

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XVIII. évfolyam, 89. szám

2015/1.

Segélyekről

A szociális segélyezési rendszer idén jelentősen átalakul. Ezt a falugondnokoknak is ismernie kell. 2015. március 1-jétől a szociális törvény alapján kötelező segélyek államigazgatási (járási), míg az önkormányzatok által nyújtott segélyek egységesen önkormányzati hatósági (képviselő-testületi) hatáskörbe kerülnek.

Az állam által – a járási intézményrendszer útján – kötelezően nyújtott ellátások:

- Időskorúak járadéka
- Aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás) Az ellátásra való jogosultság megállapítása jegyzői hatáskörből a járási hivatal hatáskörébe kerül. Egyéb szempontból az ellátásra való jogosultság feltételei, az ellátás összege (22 800 Ft) nem változnak.
- Alapösszegű, emelt és kiemelt ápolási díj
- Alanyi és normatív közgyógyellátás
- Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Rendszeres szociális segély

A rendszeres szociális segély 2015. március 1-jétől átalakul, ilyen jogcímen ellátásra való jogosultság a továbbiakban nem állapítható meg.

A korábban rendszeres szociális segélyre jogosult ellátotti kör – egy átmeneti időszakot követően – más támogatásokra válhat jogosulttá:

- foglalkoztatást helyettesítő támogatásra lesznek jogosultak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és az önkormányzat rendelete alapján jogosultak, amennyiben vállalják az együttműködést.
- az újonnan bevezetendő **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra** lesznek jogosultak az egészségkárosodott és a gyermekük felügyeletét biztosítani nem tudó személyek.

(Folytatás a 10. oldalon)

Kosztolányi Dezső:

Emlékezet

(Lélektani meghatározás)

*Emlékezet,
most azt hiszed, volt, most meg azt hiszed, hogy
nem létezett.*

(Ez talán inkább bölcséleti)

*Emlékezet,
tebenned él és van, de hogyha meghalsz,
elvész veled.*

(Regényes és ábrándos)

*Emlékezet,
ledőlt tanyák, romok és régi sírok
mellé vezet.*

(Alázatos, szomorú fohászkodás)

*Emlékezet,
rokkant barát, nyújtsd a világtalannak
szent félkezed.*

Fotó: Ujvári Sándor

Mit kell tudni a képzésekről?

A munkáltatók számára fontos feladat a továbbképzéshez szükséges nyilvántartásba vétel és jelentési kötelezettség. Be kell jelenteni a (falugondnokot) személyes gondoskodást végző személyt, aki képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkezik a foglalkozás megkezdésétől (vagy első szakképesítéstől) számított 30 napon belül. (A bejelentéshez szükséges irat megtalálható a honlapunkon.)

A nyilvántartásba vételről szóló igazolás az adott továbbképzési időszak végéig érvényes. Nem kell újra ezeket a kollégákat regisztrálni, hanem a továbbképzési időszak elteltével kapnak az NCSSZI-től egy új nyilvántartási lapot, amin egy új nyilvántartási szám szerepel.

A továbbképzési időszak tartama hat év.

A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető. Továbbképzési pontérték érvényes minősítéssel rendelkező minősített továbbképzési programokon történő részvétellel szerezhető. Ugyanazon minősített továbbképzési programon megszerzett továbbképzési pont az adott továbbképzési időszakban csak egyszer vehető figyelembe.

A továbbképzési kötelezettség teljesítésének mérése pontozással történik. A továbbképzésre kötelezettnek egy továbbképzési időszak alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 pontot kell megszereznie. A továbbképzési pontértékek elismerésének feltétele, hogy a továbbképzésre kötelezett személy a továbbképzési időszakban olyan szakmai tanfolyamon vegyen részt, amely az általa végzett, a falu- és tanyagondnokok speciális feladataihoz igazodó.

A személyes gondoskodást nyújtó intézmény vezetője (a munkáltató) éves továbbképzési tervet köteles készíteni. A munkáltató köteles az éves továbbképzési tervben szereplő munkavállaló számára a továbbképzésen való részvétel idejére munkaidő-kedvezményt biztosítani, erre az időre távolléti díjat fizetni, a továbbképzés részvételi díját viselni.

Ebben az évben a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete akkreditált felnőtt-képző intézményként (AL-1717) az alábbi akkreditált továbbképzéseket hirdeti meg:

Tanyasegítők – A falu- és tanyagondnoki munkáról szociális területen dolgozóknak – 35 kreditpontos 40 órás tanfolyam (T02-007/2014) 40.000.– Ft/fő

A falugondnoki szolgálat működése engedélyhez kötött. Az e feladat ellátását szükséges készségekkel, ismeretekkel rendelkező alapképzésen részt vett falu-, illetve tanyagondnoknak kell végeznie. Fontos, hogy a szociális alapellátás területén dolgozók is megismerkedjenek a tanyagondnokságokkal. Ha sor kerül a tanyagondnok helyettesítésére, öt helyettesítő személyek is tisztában legyenek a falugondnoki munka lényegével, hogy szakszerűen tudjanak helyettesíteni.

A képzési program tematikája az alapszolgáltatásban dolgozók, valamint a falu- és tanyagondnokok helyettesítői számára kíván használható elmélet és gyakorlati ismereteket adni.

Fontos, hogy a képzés résztvevői képesek legyenek elhelyezni a tanyagondnoki szolgálatot a szociális szolgáltatások rendszerében, ismerjék meg a kistélepülések, tanyák sajátosságait, a falvakban és a tanyákon élő emberek jellemzőit, illetve a segítő munka hátterét, alapvető etikai szabályait, ismerjék meg a munkához szükséges törvényeket, rendeleteket, legyenek képesek az együttműködésre, sajátítsák el a falugondnoki dokumentáció vezetésének alapjait. Tudjanak hiteles

és meggyőző információkat nyújtani a hozzájuk fordulóknak a segítés különböző formáiról és lehetőségeiről, a saját ellátási területükön lévő, és megtalálható szolgáltatásokról, intézményekről. Legyenek képesek a tanyán élő emberekkel kapcsolatot teremteni és tartani, a mindennapi problémákat felismerni és közvetíteni, az ügyintézésben segíteni, a segítő szerepével azonosulni és felismerni a személyes erőforrásokat (figyelem, tapintat, támogató-szemlélet, együttműködő készség, stb).

Hatékony kommunikáció – eredményes együttműködés – 35 kreditpontos 26 órás továbbképzés (Engedélyszáma: S-02-034/2012) – 22.000.– Ft/fő

A képzés fókuszában azoknak a kommunikációs készségeknek a fejlesztése áll, melyek a hatékony interperszonális kommunikációs készségek kiteljesítését szolgálják, és megteremtik az alapját a mindennapi munkavégzés során fellépő személyközi konfliktusok eredményes megoldásának. A tudatosabb és hatékonyabb kommunikációs technikák és stratégiák birtokában a résztvevők javítani tudják személyközi kapcsolataik minőségét a munkahelyi, a közéleti és magánéleti kommunikációs helyzetekben. Az aktív odafigyelés készségének elsajátítása által az új ismereteket hatékonyabban tudják befogadni, a hallott információkat könnyebben és gyorsabban tudják értelmezni, s spontán beszédhelyzetekben magabiztosabban tudnak fellépni. Ismereteiket úgy tudják megosztani másokkal, hogy szakmai készségeik is továbbépülnek.

Segítő szakemberek felkészítése szenvedélybetegekkel és azok hozzátartozóival való hatékony munkára – tanfolyam 50 kreditpontos 40 órás tanfolyam – T-02-098/2011 – 28.000.– Ft/fő

Segítő szakemberek felkészítése arra, hogy együtt tudjanak működni szenvedélybetegek és hozzátartozóik (alkohol-, kábítószer-problémával, gyógyszerfüggőséggel, játékszenvedéllyel küszködők) életminőségének javításában, életmódjukkal kapcsolatos ártalom-csökkenésben, kezelésbe vételre való motivációjukban, delegálni tudják őket az ellátórendszerben.

Falugondnok segítők kulcsszerepben – falu- és tanyagondnokok szakmai tanácskozása – 10 kreditpontos 3 napos bentlakásos szakmai tanácskozás – K-02-020/2013 – 9.000.– Ft/fő

A falu- és tanyagondnoki munkához kapcsolódó új módszerek, tapasztalatok ismertetése, meglévő szaktudás frissítése.

Amit tudni kell a baleset-megelőzésről és az elsősegélynyújtás korszerű elméletéről és gyakorlatáról – tanfolyam 30 kreditpontos 30 órás tanfolyam – T-02-322/2013 – 28.000.– Ft/fő.

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek új módszereinek, tapasztalatainak átadása, melyek birtokában a résztvevők képessé válnak az azonnali segítségnyújtásra kompetenciájuknak megfelelően.

Az elsősegélynyújtás oktatás célja olyan biztos, stabil tudás megalkotása, új módszerek megismerése, amely hozzásegíti a képzésben résztvevőket ahhoz, hogy éles helyzetben döntenek és cselekedni tudjanak. A baleset-megelőzési részben megismerik a gépjárművek üzemeltetési és műszaki követelményeinek új szabályait. Fontos a közlekedési balesetek megelőzési lehetőségének, a biztonságos közlekedés feltételeinek megismerése, felelevenítése. A résztvevők felfrissítik KRESZ-ismereteiket.

Jelentkezni lehet egyesületünknel a 76/507-543-as telefonszámon, valamint a továbbképzés jelentkezési lapja letölthető egyesületünk honlapjáról (www.falugondnoksag.hu) a Képzések rovat dokumentumainál.

Búcsúznak a falugondnokok egyesülete elnökétől

Velünk dobbant a szíved

Friebert Gábor
(1952-2015)

Friebert Gábor (nekünk a Misi) a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének elnöke... Váratlanul s készületlenül ért a halálhíred bennünket, hisz te mindig itt voltál nekünk és azt hittük ez mindig így marad. 1996-tól 2013-ig láttad el falugondnoki feladataidat, példát mutatva minden tanya- és falugondnoknak. Ismerted az emberek és a falu gondját, bizalmukat élvezve gondjait veled megosztották. Szoros kapcsolatot áptál a település karitatív

és civil szervezeteivel, megtalálva a hangot minden emberrel.

Egyesületünk elnökeként 1997 óta lelkiismeretesen és odaadóan végeztél munkádat. Szorgalmaddal, emberszereteteddel, segítőkészségeddel kivívtad, mind Kelebia lakóinak, mind az egyesület tagjainak megbecsülését. Munkád elismeréseként 2000-ben PRO CRITATE-díjban részesültél. Egy voltál közülünk, s egyként dobbant szíved velünk. Egyesületi tevékenységeink motorjaként, kirándulások, családi napok fáradhatatlan

szervezőjeként segítettél az egyesületünk munkáját. A vajdasági kapcsolatok szorgalmazója voltál, és minden egyesületi munkában példamutatóan helytálltál.

Elnök urunk, most búcsúznak tőled, fejet hajtva munkásságod előtt. Szemünkben könnycsepp, könnyeink ködén át még látni véljük arcod, baráti mosolyod. Mintha csak azt mondanád: fel a fejvel induljatok, tegyétek a dolgotok!

Kosztolányi Dezső szavaival búcsúzom tőled az egyesület valamennyi tagja nevében:

*„Édes barátaim, olyan ez éppen,
mint az az ember ottan a mesében.
Az élet egyszer csak őrája gondolt,
mi meg mesélni kezdtünk róla: „Hol volt...”,
majd rázuhant a mázsás, szörnyű mennybolt,
s mi ezt meséljük róla sírva: „Nem volt...”
Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra,
mint önmagának dermedt-néma szobra.
Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt..., hol nem volt a világon egyszer.”*

Misi, örök álmodat őrizze béke, és nyugalom! Isten veled!

Bozóki Imre

Misi – messziről

Nyugodt, csendes, mindenkire figyelő.

Félmosoly, felhúzott szemöldök, tartózkodás.

Nyitottság, kiegyensúlyozottság, bizalom és önbizalom.

A munka mellett egy létszámában és területi kiterjedésében is óriási egyesület egyensúlyban tartása.

A társadalmi megbízatás hozományaként az országos falu- és tanyagondnoki hálózat munkájában való folyamatos részvétel.

Az önálló gondolkodás és a csapatjáték harmóniája.

Csaknem két évtizedig figyelhettem – messziről, ritkán.

De amikor találkoztunk, az biztatás és megnyugtatás is volt egyben.

1998-ban vérző visszerrel játszotta végig az első falugondnoki focikupát Sellyén.

Ugye mindnyájan tudjuk, mekkora a veszteségünk?

Már most is hiányzik.

Faludi Erika

Találkozó Bugacpusztaházán

A falugondnokságot működtető Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest és Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistelepülések polgármestereit, falu- és tanyagondnokait, jegyzőit, intézményvezetőit tisztelettel meghívjuk és elvárjuk Bugacpusztaházára, ahol 2015. március 17-én, kedden 10 órakor kezdődik a falugondnoki találkozó. Helyszín: IKSZT (6114 Bugacpusztaháza, Számadó u. 28.)

A programból:

- A település bemutatása – Kerekes László Zoltán polgármester;
  - A tanyagondnok munkája – Gulyás Imre falugondnok;
  - A kistelepülések és a falugondnokság;
  - Ebéd és baráti beszélgetés;
  - A puszták megtekintése.
- Kérjük, legyenek a vendégeink! Pontos érkezésüket várjuk!

Hírek

Konferencia Szentkirályon

Szentkirály Község Önkormányzata és a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete **Tanyavilág 2020 címmel szakmai műhelykonferenciát tart** 2015. március 11–12-én Szentkirályon, a Gárdonyi Géza Művelődési Házban (Kossuth L. u. 16.) *A konferencia céljai: az aktuális kutatási eredmények, meglévő tudás és információk összefoglalása; a Tanya-program eredményeinek bemutatása, értékelése; a tanyák fejlesztési lehetőségeinek, az itt élők jövőképeinek meghatározása a 2014-2020 közötti időszakra.*

Több megyéből jöttek

Március 19-én vizsgáznak az új falugondnokok. Húszan jártak a képzésre. Térségünkben Pest megyéből egy, Békés megyéből három, Bács-Kiskunból

egy jelentkező vett részt a képzésen. Voltak még Baranyából, Tolnából, Somogyból, Szabolcs-Szatmár-Beregből és Borsod-Abaúj-Zemplénből is hallgatók.

1 % Legyen jó, tegyen jót!

Adjon esélyt másnak és adjon esélyt magának, hogy jobb legyen!
Sokszor elég csak 1 mozdulat.
1 szó.
1 perc.
1%.

Ajánlja fel adója 1%-át egyesületünknek!
Adószámunk: 18355525-1-03

Új elnökünk: Bálint László

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete elnöksége javaslata alapján a közgyűlés tagjainak bizalmából 2015. február 26-tól Bálint László látja el az elnöki feladatokat.

Bálint László 1997-ben Ásotthalom lakóinak bizalmából lett falugondnok. Mindennapos tevékenységei közé tartozik a gyógyszerek beszerzése, a bevásárlások elvégzése, az ebédhordás, az idősek látogatása. Betegeket juttat el orvoshoz, szakrendelésre. Fontosnak tartja a kapcsolattartást a fiatalokkal, az idősekkel, a civil szervezetekkel, az orvosokkal.

Naponta több embernek intézi ügyesbajos dolgait a különböző hivatalokban. Segíti a tanyai közösségi rendezvények szervezését is. Ismeri az emberek gondját, élvezi a bizalmukat. Nélkülözhetetlen szolgáltatást végez a határ menti Csongrád megyei településen, Ásotthalmon.

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének eddig is elnökségi tagja volt. Ezáltal nemcsak a településen élők dolgaival foglalkozott, hanem részt vállalt öt megyében az egyesülethez tartozó szolgálatok segítésében is. Munkájáért 2008-ban állami kitüntetést kapott: Miniszteri elismerő oklevéllel tüntették ki.

Hírek

Konfliktusok nélkül

A Baranya megyei Nagyvátyon a Hatékony kommunikáció – eredményes együttműködés témában meghirdetett továbbképzésen tizenhét Baranya megyei falugondnok végzett. Ez a képzés Almási Gábor vezetésével a mindennapi munkavégzés során fellépő konfliktusok eredményes leküzdésében segített.

Új alapképzések

Jelenleg három helyen indul képzés: Vas megyében Szombathelyen, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és Bács-Kiskun megyében Lakiteleken. Ez év áprilisában kezdődnek az új falugondnoki alapképzések. Most elég sok jelentkező van térségünk-ből, hiszen többen mentek nyugdíjba és többen módosítottak pályát.

Látóút Tolnába

Egyesületünk 2015. március 27-28-29-én 3 napos látóutat szervez Tolna megyébe. Az út során megismerjük a Tolna megyei falu- és tanyagondnokságokat, a megyei falugondnoki egyesületet, s a települések értékeit. A tapasztalatcsere program célja a tanyagondnokok ismeretének bővítése, az aktív közélet, együttműködés erősítése. A szakmai út részvételi díja: 9.000.- Ft. A programra 40 fő jelentkezését várja Kovács Edit munkatársunk a 76/507-543-as telefonszámon egyesületünk irodájában.

Várjuk a támogatásokat!

Egyesületünk évről évre sok segítséget kap a falu- és tanyagondnokságot működtető önkormányzatoktól. Folyamatos működésünkhöz – a pályázati programok mellett – az egyéni tagdíjak és a falugondnokságokat fenntartó települések támogatása jelentős segítséget nyújtott 2014-ben is. Köszönjük mindazoknak, akik hozzájárultak, hogy tavaly is sikeres programokat és szép eredményeket tudhatunk magunk mögött!

Idén is tervezzük a már hagyománnyá vált rendezvények folytatását, honlapunk működtetését, a hírlevél folyamatos megjelentetését, pályázati programok megvalósítását. Ezért ebben az évben is számítunk az önkormányzatok támogatására, és az egyesületi tagok tagdíjaira. Egy-egy önkormányzatnak jelképes összeg az, ami nekünk a fo-

lyamatos működés, kapcsolattartás, pályázati önrész lehetőségét jelenti. Ezért kérünk minden önkormányzatot, támogassa működésünket.

A támogatásokból és tagdíjakból részben finanszírozni tudtuk a szakmai napokat, az egyesületi hírlevelet, a családi napot, falugondnoki babaköszöntőket, a lakiteleki továbbképzés egy részét, és több más falugondnoki rendezvényt is. A Duna-Tisza Közi Falugondnoki Hírlevelet 6-7 alkalommal 8-800 példányban továbbra is megjelentetjük, s térségünk-ből minden falu- és tanyagondnoknak és minden falugondnoki szolgálatot működtető önkormányzatnak és partnereinknek is eljuttatjuk. Rendezvényeinkre falu- és tanyagondnokokat, települési polgármestereket, jegyzőket, valamint intézményvezetőket is várunk.

Korszerű elmélet és gyakorlat

Befejeződött a Nógrád megyei, 300 fős Szécsénykében az Amit tudni kell a baleset-megelőzésről és az elsősegélynyújtás korszerű elméletéről és gyakorlatáról falugondnoki továbbképzés. Húsz Nógrád megyei falugondnok vett részt a képzésen, melyet a Nógrád Megyei Falugondnokok Egyesülete szervezett.

Tizenhárom segítő Zsombón

Zsombón most fejeződött be a tanyagondnok segítő képzés. A 13 fős társaságban polgárőr, házi szociális

gondozó, mezőőr, karbantartó és közterület-felügyelő is van. Ők fogják helyettesíteni a tanyagondnokot.

Bűnmegelőzési fórumok a Duna-Tisza közén

Legyen biztonságos élettér

Huszonkét falu- és tanyagondnokos településen a LEADER-program jóvoltából jöttek létre azok a bűnmegelőzési fórumok, melyeket a Kiskunok Vidékéért Egyesület, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete és Szentkirály Község Önkormányzata szervezett a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság munkatársainak részvételével.

Napjainkban általános probléma, hogy a kisebb vidéki településeken a mezőgazdasági termelés visszaesett, valamint korábban az e térségekben működő termelőszövetkezetek is szétestek. Ezáltal a helyi munkalehetőségek köre nagyon leszűkült. Többek közt ez is hozzájárult ahhoz, hogy ezekben a térségekben megnövekedett a bűnözés. Nincs ez másként a Kiskunok Vidékéért Egyesület 24 településén sem. A területen fekvő tanyák – jellemzően a külterületeken való elhelyezkedésük miatt – biztonsága jelentősen csökkent.

Ezért is született meg az a kezdeményezés, hogy a tanyás térségek lakóinak figyelmét felhívják a bűnmegelőzés jelentőségére. Ennek gyakorlatba való átültetése a Kiskunok Vidékéért LEADER Egyesület, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete és Szentkirály Község Önkormányzata közös együttműködése által jött létre. A LEADER – mint speciális vidékfejlesztési program – lehetővé tette, hogy az akcióprogramokra beadott pályázatok a lehető leghatékonyabb szervezési szintet ériék el. A pályázat a Kiskunok Vidékéért Egyesület településeire szól, melyek közül a Duna-Tisza Közi Egyesület választott ki 22 olyat, melyeken működik falu-, vagy tanyagondnokság.

Az elnyert pályázat keretein belül született meg a Bűnmegelőzési fórunsorozat, mely mind a 22 településre eljutott. A témában járatos szakemberek, többek közt Kovács Gizella, Bakony Róbert, Barna Zsolt, Csikós Antal és Oravecz János tartottak hosszabb előadást. Mindannyian a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság hatálya alá tartozó városi rendőrkapitányságok értékes munkatársai.

Az előadások vezérfonala a bűnmegelőzés jelentőségének bemutatása és lehetőségeinek feltárása volt. Az általános információk után, a legnagyobb hangsúlyt a külterületekre

és a tanyák biztonságosabbá tételére fektették. Az ingatlanok biztosítása a bűnözőkkel szemben elengedhetetlen, de sajnos ez gyakran anyagi korlátokba ütközik. A rendőrség emberei

logikus, biztonságos rendezése. Ilyen például, ha kerüljük a megvilágítatlan és rosszul látható részek kialakítását, vagy ha tudatosan olyan növényzetet és kerítést választunk, melyek áttöré-

Bugac

Bugacpusztaháza

számos olcsó, de mégis hatékony alternatívát ismertettek az összegyűltekkkel. Megismerhettünk egy viszonylag új technikát, az építészeti bűnmegelőzést is. Ennek lényege: életterünk

se megnehezíti a betörők dolgát.

Mivel a tanyás térségek lakóinak nagy része idős, az előadók egyöntetűen fontosnak találták, hogy beszéljenek az idős emberekre specializá-

lódott bűnözőkről. A nyomozók két fő csoportra osztják a bűneseteket: betörésre és csalásra. Mindkettőnél az értékek eltulajdonítása a cél, csak az eszközök különböznek.

A betöréses eseteknél általában egy elkövető van, és a hiedelmekkel ellentétben ma már jóval többször csapnak le nappal, mint éjszaka. Ezeket több napon át tartó terepszemle és megfigyelés előzi meg, mely során a betörő tanulmányozza az áldozat szokásait, napi rutinját.

Az olyan lopásos eseteknél ahol, az áldozat otthon van, legtöbbször egynél több elkövető van. Így, amíg az egyikük eltereli az áldozat figyelmét, a másik célirányosan átkutatja a leggyakoribb rejtekhelyeket. Legkevésbé talán a csalókra lehet felkészülni, mivel soha nem tudhatjuk, hogy kinek adják ki magukat, és milyen ürüggyel próbálnak meg bejutni otthonunkba. Olyan is akad köztük, aki például rendőrként, földmérő szakemberként kopogtat be, és hivatalosnak tűnő okmány felmutatásával próbálja igazolni személyét. Ezek a hamis dokumentumok főleg az idősek számára igen megtévesztőek lehetnek. Egyre gyakoribb a hamis bankjeggyel való trükközés is. Pénzváltással, vagy az idős emberek rászédésével kerül leggyakrabban hamis bankjegy forgalomba.

A legtöbb rendezvényen jelen voltak a helyi polgármesterek, bemutatták saját településüket, és beszéltek a település bűnmegelőzésért tett intézkedéseiről. Szinte minden településen jelen voltak a helyi falu-/anyagondnokok és a polgárőrök is. A polgárőrök

Kelebia

Pirtó

Kiskunfélegyháza

szerepe rendkívül fontos, hiszen ők tartják a közvetlen kapcsolatot a lakókkal. Feladatuk igen széles körűek, nemcsak a rendőrségnek segítenek be a járőrzésben, de rendezvények, programok biztonsági felügyeletéért is felelősek. Mivel helyi lakosok, nagyon jól ismerik a külterületeket is, ami gyakran hasznos segítséget nyújt a rendőrök munkájában. Legtöbb esetben önkéntesként, szabadidejükben végzik feladatukat, és az sem ritka, hogy anyagi támogatás híján önerőből fedezik kiadásait.

A bűnmegelőzési programok záró momentuma minden esetben a vendégek tapasztalatszerése volt. Megosztották egymással gondolataikat, ötleteiket, de még a félelmeiket is.

Galisz Szandra

A 2014. év a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületénél

Egyszerűsített éves beszámoló eredmény-kimutatása

Megnevezés		2013 év (ezer Ft)	2014 év (ezer Ft)
1.	Közhasznú tevékenység bevétele	34.154	51.713
2.	Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0
3.	Egyéb bevételek	88.148	49.110
	ebből:		
	- tagdíj, alapítóktól kapott befizetések	3.642	4.160
	- támogatások	82.440	44.950
	- adomány	1.775	0
4.	Pénzügyi műveletek bevételei	1.324	767
5.	Rendkívüli bevételek	17	0
A.	Összes közhasznú bevétel (1+2+3+4+5)	123.643	101.590
6.	Anyagjellegű ráfordítások	53.791	55.479
7.	Személyi jellegű ráfordítások	51.650	31.744
	- ebből: vezető tisztségviselők juttatása	0	0
8.	Értékcsökkenési elírás	2.111	2.191
9.	Egyéb ráfordítás	106	6.161
10.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	61
11.	Rendkívüli ráfordítások	249	0
B.	Összes közhasznú ráfordítás (6+7+8+9+10+11)	107.907	95.636
C.	Adózás előtti eredmény (A-B)	15.736	5.954
12.	Adófizetési kötelezettség	0	0
D	Adózott eredmény (C-12)	15.736	5.954
13.	Jóváhagyott osztalék	0	0
E.	Tárgyévi eredmény (D-13)	15.736	5.954

Egyesületünk 1997 novemberében – tizennyolc éve – alakult meg Kelebián. Az alakuláskor nem volt még 20 a falugondnokságok száma, ma pedig térségünk (Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok megye) 168 településén 253 falu, illetve tanyagondnokság működik. Egyéni egyesületi tagjaink száma 137, pártoló önkormányzati tagjaink száma: 114.

A vonalas telefont és az internetet a HELLO HOLNAP Alapítvány támogatásával kedvezményesen vehettük igénybe.

Konferenciákon, kiállításokon (Pályaválasztási kiállítás) és a médiumokban képviseltük a falu- és tanyagondnokságot (Magyar Nemzet, Szabad Föld, Petőfi Népe, Békési Hírlap, Délvilág, ECHO TV (A vidék élni akar, Gazdafórum), MTV, Homokhát TV), www.prohalo.hu, www.nonprofit.hu, www.kecskemet.hu. Folyamatosan működtetjük honlapunkat www.falugondnoksag.hu, www.tanyagondnoksag.hu. 2014-ban hét alkalommal jelentettük meg a Duna-Tisza Közi Falugondnoki Hírlevelet.

Falugondnoki találkozót, szakmai konferenciát szerveztünk Balástyán, Csenegődön, Kardoskúton, Lökőházán, Kelebián. Szakmai napok Békéscsabán, Bugacon, Fülöpjakabon, Zsanán, Fülöpházán, Szentkirályon, Kerekegyházán.

Békés megyei falugondnokaink részt vettek az MTA békési tanyafelmérésében. 13 csapat vetélkedett az immár negyedik alkalommal megrendezett „Falugondnok négy keréken” területi baleset-megelőzési vetélkedőn, melyet a Bács-Kiskun Megyei Rendőr főkapitánysággal együttműködésben szerveztünk. A vetélkedőt Geisztné Kamasz Erzsébet rendőr őrnagy vezette.

Egyesületünk akkreditált felnőttképző intézmény Három csoportban összesen 56 fővel falugondnoki alapképzést indítottunk. 5 senior falugondnok segítette az újonnan munkába álló falu- és tanyagondnokokat. 14 továbbképzésünkön 280 fő vett részt.

A „KEMÉNY BERTALAN FALUFEJLESZTÉSI DÍJ” ünnepélyes átadására. 2014-ben Alsómocsoládon került sor. Az egyik díjazott egyesületünk elnökségi tagja Nagy Zsoltné csárdaszállási falugondnok volt.

Három napos „látóutat” szerveztünk Vas megyébe azért, hogy megismerkedjünk más megye falugondnoki, tanyagondnoki szolgálatával, s találkozzunk az ottani egyesülettel. Ősszel Baranya megyébe.

Családi napot szerveztünk Bócsán, melyen a falugondnokok családjukkal vettek részt.

Színházlátogatást szerveztünk falu- és tanyagondnokoknak Szegeden és Szolnokon és Kecskeméten: Az öreg hölgy látogatása, Bob herceg című darab megtekintése, A kaktusz virága, a Marica Grófnő.

Két nagy uniós pályázatot bonyolítunk. A Társadalmi Megújulás Operatív Program Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok keretében „Tanyagondnokokkal a miNŐségért – képzési és munkavállalási lehetőségek édesanyáknak” számú 4 kistérségből (Kunszentmárton, Kecskemét, Mórahalom, Kiskunhalas) Cibakháza és Kelebia helyszínnel 40 kisgyermekes édesanya munkaerőpiacra való visszatérését segítjük képzéssel, komplex szolgáltatásokkal, gyermekfelügyelettel, 23 fő foglalkoztatásával Cibakháza, Kelebia, valamint Ásotthalom Község Önkormányzatával konzorciumi partnerségben, Tiszakürt és Tompa együttműködésével.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program családi közösségi kezdeményezések és programok megerősítése kiírás keretében Álom a CSALÁD - Tanyagondnokokkal a családokért a kecskeméti kistérség tanyagondnokos településein családokat támogató komplex szolgáltatásokat, közösségi rendezvényeket szerveztünk. Tréning,

képzés, többféle tanácsadás, rendezvények, közösségek létrehozásának ösztönzése, önkormányzati együttműködés, tapasztalatcsere, tanyagondnoki munka bemutatása szerepel a programban.

Évek óta jó kapcsolatot ápolunk a Nők Kishegyesi Fórumával. Májusban mi látogattunk el Kishegyesre, s a kishegyesieket a Családi napunkon fogadtuk.

A Magyarország – Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programon belül olyan pályázatban közreműködünk, mely elősegítheti a falugondnoki szolgálatok határon túli bevezetését: Határon átnyúló falugondnokság címmel a Nők Kishegyesi Fóruma, és az Észak-Bácskai Homokháti Kistérség Egyesületével bonyolítottunk pályázatot.

2014-ben is a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság megbízta egyesületünket a Dél-Alföldi régióban az ápolási-díj szakértés bonyolításával, koordinálásával, szervezésével. 1403 ápolási díj szakértést készítettünk el az év folyamán.

Közhasznú tevékenységek:

Szociális tevékenység:

Információs szolgáltatás, tanácsadás, a falu- és tanyagondnokság képviselője (Tanyakonferencia, Budapest; Kemény Bertalan Díj, Alsómocsolád) falugondnoki találkozók (Kardoskút, Lőkősháza, Csengőd, Balástya), szakmai tapasztalatcserek szervezése (tanulmányút Vas-megyébe), közös fejlesztési programok (együttműködés más megyei falugondnoki egyesületekkel) bonyolítása.

Vidékfejlesztés, területfejlesztés:

Helyi jó gyakorlatok, helyben termelt és feldolgozott termékek előnyeinek népszerűsítése:

Zsana - alternatív energia hasznosítása, Fülöpkab - biogazdálkodás, gombatermesztés, Szentkirály - helyi termék feldolgozás, Fülöpháza - vágópont, tézstaüzem, helyi piac, Kerek-egyháza - ökológiai gazdálkodás, Lőkősháza - helyi termékek értékesítése.

Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés:

Elsősegély képzés falu- és tanyagondnokok, óvónők részére.

Képzések helyszínei: Olcsvaapáti, Balkány, Dunaújváros

Egyszerűsített éves beszámoló mérlege

A tétel megnevezése	2013 év (ezer Ft)	2014 év (ezer Ft)
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)		
A. Befektetett eszközök	6.672	4.481
• I. Immateriális javak	45	15
• II. Tárgyi eszközök	6.627	4.466
• III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0
B. Forgóeszközök	76.629	64.924
• I. Készletek	0	0
• II. Követelések	2.548	3.175
• III. Értékpapírok	0	0
• IV. Pénzeszközök	74.081	61.749
C. Aktív időbeli elhatárolások	0	0
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	83.301	69.405
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)		
D. Saját tőke	57.306	63.260
• I. Induló tőke/jegyzett tőke	20	20
• II. Tőkeváltozás/eredmény	41.550	57.286
• III. Lekötött tartalék	0	0
• IV. Értékelési tartalék	0	0
• V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből	15.736	5.954
• VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0
E. Céltartalékok	0	0
F. Kötelezettségek	519	3.573
• I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0
• II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
• III. Rövid lejáratú kötelezettségek	519	3.573
G. Passzív időbeli elhatárolások	25.476	2.572
FORRÁSOK ÖSSZESEN	83.301	69.405

Falugondnokok négy keréken közlekedés-ismereti vetélkedő, Baja: elsősegélynyújtás ismereti verseny

Kulturális tevékenység:

Színházlátogatás: Kecskemét, Szeged, Szolnok (120 fő)

Családi nap: Bócsa (300 fő)

Társadalmi esélyegyenlőség biztosítása:

TÁMOP-os pályázatok keretében képzések, tanácsadások a tanyagondnokok településen élők számára.

Bűnmegelőzési fórumok (20 db)

Oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés:

Falugondnoki alapképzés három csoportban (56 fő)

Akkreditált továbbképzési programok kidolgozása, engedélyeztetése, képzések megvalósítása

Kilenc helyszínen (Pakod, Zomba, Olcsvaapáti, Balkány, Nyíradony, Dunaújváros, Kalocsa, Lakitelek, Kecskemét) 14 továbbképzés 280 fő részvételével.

Kutatás:

Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megye 168 településen 253 falu- vagy tanyagondnoki szolgálat működik. Pályázataink célja, az ezeken a településeken élő hátrányos helyzetű lakosság esélyegyenlőségének biztosítása. Ennek eszközei a felmérések, kutatások.

A Békés megyei tanyafelmérésben (5.470 tanya) 25 fő falu-, tanyagondnok vett részt.
(Folytatás a 10. oldalon)

(Folytatás a 9. oldalról)

Bűnmegelőzés, baleset-megelőzés:

Bűnmegelőzési fórum 20 településen (400 fő)

Baleset megelőzési képzés falu- és tanyagondnokok, óvónők részére (59 fő):

Balkány, Olcsvaapáti, Dunaújváros Falugondnokok négy keréken közlekedés ismereti verseny Baján (40 fő)

Közérdekű önkéntes tevékenység:

Önkéntesek segítik a rendezvények (falugondnoki találkozók, falu-, tanya-fórumok, képzések) megszervezését, megvalósítását.

Családok védelme, jólétének erősítése:

TÁMOP-os pályázatokon keresztül képzéssel, tréninggel, családokat támogató komplex szolgáltatásokkal,

közösségi rendezvényekkel nyújtottunk segítséget a családi értékek, a családok megerősítésére.

Hátrányos helyzetű rétegek képzése, foglalkoztatása:

TÁMOP-os pályázatokban képzések, foglalkoztatás.

Társadalmi részvétel erősítése:

Együttműködési nyilatkozat 114 önkormányzattal.

Kapcsolatépítés határon túl:

Erdélyi kapcsolatok, falugondnoki és civil együttműködések erősítése.

Együttműködés az Erdélyi Falugondnoki Szövetséggel, a Caritas-szal és az ERMACISZA-val.

Vajdasági kapcsolatok helyi közösségekkel (Horgos, Kispiac, Kishegyes, Zombor), civil szervezetekkel (Kishegyesi Női Fórum, Homokháti Kistérség Településfejlesztési Egyesület, szabadkai Caritas). IPA határon átnyúló pályázat lebonyolítása.

Csörszné Zelenák Katalin

(Folytatás az 1. oldalról)

o A jelenleg rendszeres szociális segélyben részesülők jogosultsága 2015. év elején felülvizsgálatra kerül, e felülvizsgálat eredményeként állapítja meg a hatóság, hogy a továbbiakban melyik ellátásra lesznek jogosultak.

Égészkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás:

• Újonnan bevezetésre kerülő ellátás a rendszeres szociális segély helyett.

• Az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

• Azon aktív korúak ellátására jogosult személyek számára, akiktől az egészségi állapotuk, vagy a 14 év alatti gyermekük felügyeletének megoldatlansága miatt a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettség nem elvárható.

• Havi összege a család méretétől és jövedelmétől függ: a család egy fogyasztási egységre jutó jövedelmét az öregségi nyugdíjminimum 92%-áig (26 220 Ft) egészíti ki, de legfeljebb a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a (2015-ben 46 662 Ft).

• Ha foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy is van a családban, úgy a maximum összeg a fenti összeg és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás különbözete (2015-ben 23 862 Ft).

Az önkormányzatok által biztosított ellátások

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen **települési támogatás** lesz. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

A szociális törvény a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét csak példálózóan sorolja fel:

• a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,

• a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére,

• a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,

• a gyógyszer-kiadások viseléséhez.

Rendkívüli települési támogatás:

• A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére köteles nyújtani.

• A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Átmeneti szabályok

• **Lakásfenntartási támogatás:** a 2014. december 31-ig megállapított ellátások a hatályos szabályok szerint egy év időtartamra, a 2015. január 1. és február 28. között megállapított ellátások február 28-ig kerülnek biztosításra.

• **Adósságkezelési szolgáltatás:** A 2015. március 1-jét megelőzően megállapított ellátások a 2015. február 28-án hatályos szabályok szerint kerülnek biztosításra.

• **Méltányossági közgyógyellátás:** A 2015. március 1-jét megelőzően megállapított ellátásra és a 2015. február 28-án folyamatban lévő ügyekben a 2015. február 28-án hatályos szabályokat kell alkalmazni (ezekben az esetekben a méltányossági közgyógyellátásra való jogosultságot egy évre kell megállapítani).

Óvodáztatási támogatás

Az óvodáztatási támogatásra vonatkozó rendelkezések a kötelező óvodáztatás bevezetésével összefüggésben 2015. szeptember 1-jével hatályon kívül helyezésre kerülnek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényből. Az utolsó folyósításra 2015 júniusában kerül sor. Az ellátás helyébe új támogatás nem lép.

A **finanszírozási rendszer** az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztásnak megfelelően átalakul akként, hogy az önkormányzatok – adóerő-képességükhöz igazodóan – nagyobb szerepet vállaljanak a helyi szociális problémák megoldásában.

Az önkormányzatok által biztosított ellátások finanszírozása saját erőforrásokból történik, azzal, hogy azok az önkormányzatok, amelyek a segélyezéshez nem rendelkeznek elegendő erőforrással, a központi költségvetésből támogatást igényelhetnek.

Átmeneti időszakban: a lakásfenntartási támogatás és az adósságcsökkentési támogatás kifizetéséhez a központi költségvetésben visszaigényelhető támogatás lesz biztosított.

Az állam által biztosított ellátások 100 százalékban központi költségvetésből kerülnek kifizetésre.

Bemutatjuk a dunafalvi falugondnokot

Várnak az emberek

Dunafalva a folyó bal partján terül el Baja és Mohács között. Az itt letelepedni szándékozó emberek földet vásároltak, házat építettek, birtokukat megművelték. Így alakult ki egy tanyavilág, mely a Dunaszekcső-Sziget nevet kapta. A közeli rokonok egymás mellé építkeztek, míg mások távolabbra, így ez a terület szétszórt tanyákból állt. Később megindult a falutervezés, mely következtében kialakult a maihoz hasonló község képe. 1954-ben önállósodott és Dunafalvára keresztelték.

A nagy '56-os pusztító jeges árvíz után nemcsak új házak emelkedtek szorgos kezek nyomán, hanem megkezdődött a gát erősítése is. Így gyakorlatilag elmúlt a fenyegetettség a Duna felől. A tanyák egy része megmaradt, ezért szükségszerűvé vált a tanyagondnokság létrehozása. A népesség ugyan kicserélődött, de az utódok közül sokan – no meg az új gazdák – ragaszkodtak a külterülethez.

A faluhoz tartozott valamikor Keresztfok és Kopárhát külterületek is. Ez a két rész azonban részben az elöregedés, részben a községbe költözés miatt kiürült, így „csak” a falu környéki tanyák lakói igénylik az ellátást.

Ebben a kis, csendes községben él Ujvári Csabáné Balogh Éva. Tengernyi teendője közül alig látszik ki, nehéz vele időt egyeztetni beszélgetésre. Végül sikerül, leülünk szép otthonában és elénk tárja az életét. Szülei parasztemberek. Apja a tsz-ben dolgozott, mezőőr, majd fogatos lett. Anyja az otthoni munkákat végzi a mai napig. Anyai ágon nagyapja volt a település első tanácselnöke.

Az általános iskola elvégzése után Villányban dísznövénykertészetet tanult, de nem ebben a munkakörben helyezkedett el. Bolyban, a városi tanácsnál dolgozott. Mohácsra ment férjhez, ott éltek sokáig, míg 1985-ben

visszatért férjével Dunafalvára. Két gyereke született: Attila és Zoltán.

1989-től a helyi óvodában főzött, majd dada lett. Szerette a gyerekeket, ők is kedvelték Éva nénit. Mindig mosolygósan tevékenykedett köztük. Fájt a szíve, mikor 2009-ben áthelyezéssel megkapta a tanyagondnoki állást. Sajnálta elhagyni az óvodás gyerekeket.

Természetesen az egyéves tanfolyamot el kellett végeznie Kecskeméten. S az új állás több munkát jelentett, témék elfoglaltságot. Férje sajnos meghalt, gyermekei felnőttek, máshova kerültek. Éva asszony egyedül maradt. De hamar beleszokott az új munkakörbe, hiszen mindig is agilis, mozgékony, tenni akaró ember volt. A gondnoki tevékenység, ha időnként fárasztó is, de éppen neki való munka lett.

Mivel Dunafalva iskolája Szeremléhez került, a felső tagozat átszállítása a szomszéd faluba – megosztva az iskolai gondnokkal – az ő feladata is lett. Ezenkívül besegít az osztálykirándulásokba, rendezvényekre szállít embereket, focicsapatokat mozgat kis buszával.

Anyagbeszerzést is végez az önkormányzatnak. Az is előfordul, hogy külföldre viszi a néptáncsoportot.

A Dunafalva környéki tanyák mind hozzá tartoznak. A periférián élő férfiak, asszonyok várják a segítségét, a gondoskodását, a jó szót. Beszerzi nekik a gyógyszert, intézi az ügyeiket, lehetőségeihez mérten mentálisan gondoskodik róluk. Megy jó időben, rossz időben. Mikor megkérdeztem, hogyan bírja ezt a sok munkát, szinte csodálkozva nézett rám nagy, kék szemével, s úgy mondta: „Hiszen várnak. Az embereket nem hagyhatom magukra.”

Akadnak persze különleges esetek is. Ezekből kettőt idézek. Történt egyszer, hogy egy magányos asszonnyal időpontot beszélt meg, mert orvoshoz kellett volna vinnie. Ujváriné meg is jelent a megadott időben, de a kapu zárva volt. Kiáltotta a beteg nevét, de nem jött ki. Tűnődött, hogy mit tegyen. Nem volt más hátra, átmászott a kerítésen. Bejutva a lakásba, megdöbbenve vette észre az asszonyt az ágyon. Halott volt. Persze intézkednie kellett...

A másik eset nem ilyen szomorú. Egyik este telefonhívást kapott. Mikor bekapcsolta a készüléket, egy ismerős férfi arra kérte, hogy jöjjön érte, vigye haza. Éva asszony megkérdezte, hogy hol van. „A kocsmában” – volt a felelet. „Már késő van, hazavihetnél.” No, erre nem volt hajlandó. „Az italboltból nem viszek haza senkit, bandukolj csak gyalogosan.”

Amikor elbúcsúztam tőle, további jó egészséget, kitaratást, erőt kívánva neki, fáradtan kísért ki a kapuig, s csak ennyit mondott szerényen: „Igyekszem.”

Vályi András

Új sorozat kezdődik

Hungarikumok után nemzeti értékek

Az összetartozás, az egység és a nemzeti tudat erősítése érdekében nemzetünk értékeit össze kell gyűjteni, dokumentálni kell, az értékeket pedig ápolni, védelmezni és támogatni kell. A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012.

ságtudatának kialakításához, megerősítéséhez. A nemzeti értékek „csúcán” a hungarikumok állnak.

A hungarikum gyűjtőfogalom, amely egységes osztályozási, besorolási és nyilvántartási rendszerben olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó

rehozása az adott települési önkormányzat, a tájegységi értéktáré több szomszédos települési önkormányzat joga.

A megyei értéktár bizottság dönt a beérkezett, javasolt nemzeti érték megyei értéktárba történő felvételéről, illetve arról, hogy a nyilvántartott értékek közül mely nemzeti érték felvételét javasolja a Magyar Értéktárba. A Magyar Értéktár a települési, a tájegységi, a megyei, az ágazati, illetve a külhoni közösségek értéktárainak összesítő gyűjteménye, a Magyar Értéktár összeállítása a Hungarikum Bizottság feladata.

A helyi önkormányzat közigazgatási területén fellelhető, illetve az ott létrehozott nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba bárki írásban kezdeményezheti az adott érték fellelhetőségének helye szerint illetékes önkormányzat polgármesteréhez, illetve a megyei közgyűlés elnökéhez címzett javaslatában.

Az értékek felkutatása, azonosítása és gyűjtése a településeken kezdődik, hiszen a helyi értékeket a helyiek ismerik a legjobban.

(A korábbi lapszámainkban a legjelentősebb hungarikumainkat mutattuk be. A következőkben a megyei értéktárakba felvett legjelentősebb nemzeti értékeinkről számolunk be.)

A kunszállási Órák Háza is a nemzeti érték (kulturális örökség) vált

évi XXX. törvény célja azonosítani és számba venni ezeket a nemzeti értékeinket. A hétköznapi szóhasználat gyakran összemosza ezeket a kifejezéseket, ezért célszerűnek tartjuk tisztázni a fogalmakat.

Nemzeti értéknek minősül „a magyar alkotótevékenységhez, termelési kultúrához, tudáshoz, hagyományokhoz, tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték, vagy termék”, amely hazai szempontból meghatározó jelentőségű, így nemzetünk – de legalább egy meghatározott tájegység lakossága – a magyarságra jellemzőnek és közismertnek fogad el, jelentősen öregbíti hírnevünket, növelheti megbecsülésünket szerte a világon, hozzájárul új nemzedékek nemzeti hovatartozásának, magyar-

értéket jelöl, amely a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítménye.

A nemzeti értékek megóvandó értékek, azok azonosításában, rendszerezésében, adataik nyilvántartásba vételében és folyamatos frissítésében, gondozásában a települési önkormányzatok, a megyei önkormányzatok, a hatáskörrel rendelkező állami szervek, és az általuk felkért szakmai testületek, intézmények, kutatóhelyek, civil szervezetek, egyházak, valamint a külhoni természetes és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, közösségek működhetnek közre.

A nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése alulról felfelé építkező rendszerben történik, az úgynevezett Magyar Nemzeti Értékek Piramisának középszintjét a megyei értéktár adja. Települési értéktár lét-

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a **Falugondnokok**

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörszné Zelenák Katalin

Sümeгинé Ország Edit, Moiskó Csilla,

Tördelő: **Almás László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent az

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

támogatásával.